

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α.
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

23-12-69/8-2-70.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, ~~κωμόπολις~~). **Θεσσαλονίκη**.
(παλαιότερον ὄνομα **Νταύσευρεα**), Ἐπαρχίας **Θρηκίας**,
Νομοῦ **Πέλλης**.
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος **Εὐχαρί-
δης Μιχαήλ**.... ἐπάγγελμα **Διδάσκων**....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις **Μακεδονία - Θρηκίας - Πέλλης**
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. **Τρία (3)**....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον **Δαυίδης - Παπακωνσταντίνου**....
... τοῦ **Μακρίνου**....
ἡλικία. **66** ἔτων. γραμματικαὶ γνώσεις. **Μαθηματικά**....
... **Δημοκρίτου**.... τόπος καταγωγῆς **Θεσσαλονίκη**....
... **Μακρίνου - Πέλλης**....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; **Μ. μέρος. ἀροματευμένα. παρακείμενα**
διὰ βοσκῆς ποιμνίων. ἐνὶ δὲ ἀ. ἀρχαῖς σποράν διὰ σποράν.
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικά διαστή-
ματα; **Ὁχι. ἐνηλλάσσοντο. μὲν ἔκαστος ἑαυτοῦ.**
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς; β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους); γ) εἰς Κοινότητας; δ) εἰς μονὰς κλπ. **Μόνοι**....
ἀνῆκον... εἰς τὸν. Τούρκον. ἡμέτερον. ἀπὸ. περιοχῆς....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; **Ὁχι. ἕκαστος. μετὰ τὸν γάμον. πῶς. τελευτῶν**
δ. πατέρα. διακίμεται τὴν περιουσίαν. κατ' ἀναλογία.

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν; .. Οἱ κάτοικοι... ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν... καὶ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν.
- 2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν; .. Βεβαίως... ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν γεωργίαν.
- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα: τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους; ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των; .. Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα... εἰργάζοντο οἱ δούλοι... ἀντὶ... ἰσχυρῶς ἀμοιβῆς... Πολλοὶ εἰργάζοντο καὶ τὰ μικρὰ κτήματα.
- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις; .. Οὗτοι... ἀνομιμάζοντο... ὡς ἰσχυρῶς ἀμοιβῆς...
- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα); .. Εἰς εἶδος.
- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος; .. Καὶ καὶ γυναῖκες... ἐποχικῶς... Οὗτοι... προήρχοντο ἐκ τῶν μικρῶν γεωργικῶν καὶ ἦσαν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες... ἀμοιβῆς καὶ εἰς εἶδος.
- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι; Ἐάν ναι, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο; .. Καὶ... Οὗτοι... ἦσαν... κάτοικοι τοῦ αὐτοῦ τόπου.
- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπὶ ἐργάζοντο δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας; .. Μετὰ βεβαίον... εἰς τὰ μικρὰ χωρία... δι' ἀνέρεσιν ἐργασίας.
- β) Ἐπὶ ἐργάζοντο ἐποχικῶς: ὡς ἐργάται; .. Καὶ... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ.; .. ἐποχικῶς... ὡς ἐργάται.

δ'. 1) Πώς έλιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

.. Η. Γιαννέας. ἐγίνετο .. διὰ τῆς γεωργικοῦ ἔργου ..
 .. Ζωϊκῆς .. κώπρον. (αἰγοπροβάτων .. μόνων.) .. ὡς ..
 .. καὶ .. κώπρον .. τῆς .. καλαμῖας ..

2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; Μετά τὸ 1950-51

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; 1960-61. διὰ τῆς γεωργίας

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐκχεῖμα ἐκτελέσθη καὶ ἐπὶ τὴν

μορφὴν καὶ ἐπὶ τὰ ὅλα τὰ κτήματα τοῦτο κατεσκεύαζε

ἰδιωτὴς. σιδηρᾶς ἢ τοῦ τόπου ἢ ἀλλοθεντὸς ὅπου ἢ τὸ ἐργαζόμενον

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Μετά τὸ 1960

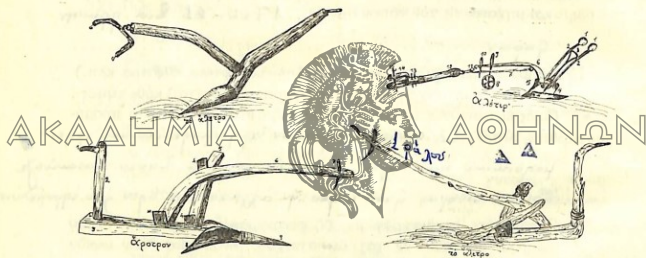
3) Μηχανὴ θερισμοῦ .. Μετά τὸ 1965

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν). 1965.....

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ 1952-53.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον. Ὄμα. τὰ ξύλινα. μέρος. αὐτοῦ. τὰ
μαστικωμένα. ἐκ. ἑναεῶς. καὶ ἰδιὸν. του. ἐν. τὰ....
γραῖα. εὐκρά. μέρος. (ὡς. τὸ. ὕψος. ἢ. ὁ. ἐδερουργῶν. ἐκ. τὰ
... αὐτοῦ. πέδον. καταπόφονα.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖα διαφορὰ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἡ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἡ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Ἐρ. ἔτι. ποι. ὅτι μὴ οὐκ ἀρῶνται. ἦτε. καὶ. ἵνα. μὴ. πορρῶ. .
 διὰ. πρὶν. ἀποφασίσαι. . ὅτι. τῶν. ἡδυν. . τῶν. κωραφῶν. ὁ δὲ
 κίμαι. ὅτι. ἐν ταῖς. ἀφρον. τῶν. τοι. . ἡρω. ὁ. ἑαυτοῦ. . ἡρω. ὁ. ἑαυτοῦ.

- 5) Ποιον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρέτρου; Τὸ σχῆμα ἦτο...

αὐτοῦ σου, καὶ τὴν μεσοτητα σου ἐν μέσῳ

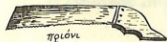
6) ἦτο (ἦ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

Κυρίως, ἡ ἐργασία ἔρευνας μετασυστήνεται. Ἡ ἐξέ-
ραση... διακρίνεται... ἐπὶ τρεῖς πεδία...
...χρόνου.

- 7) Ἐργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....

Συζητούν, ηρώων, ρινι και άριδα.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόες ἢ ἄλλο ζῷον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος... Μόλας... Βάτρα

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; ... Ναί

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; ... Ναί

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεῦλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

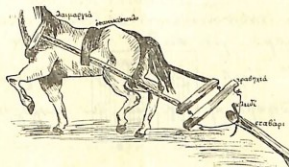
11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ... Ο. κρίκος... ὅτε... ἤτο... ἄροτρον... ζεῦλες... καὶ... ἄροτρον... σχοινίου... δια... ὁρίων... συνδέεται...

δ. κρίκος... καὶ... ὁρίων... χίχεται...

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; ἀνδρῶν...

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

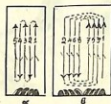
- α) Ποιος ὠργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναίκα. 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας Μέναν· δ. ἑλιδόρα... ε. ὑδατοπλη-
της καὶ... ἀφροσύνη... ζ. ἡ ἀποκρίσις... θ. ὅτι πρὸς ἐξουσίαν
ἐπαφροδύνω ἐκείας καὶ... ἀφροσύνην... ς. ὅτι καὶ γὰρ προνοοῖα...

- β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἡ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *καὶ φέρει. ζεύοντα καὶ βόδια εἰς πόν. ἦγον. καὶ ἀνοχεύει, καὶ μακρὴν μέτρον τοῦ ξυλίνου ἄροτρον καὶ ἡφύμενον. τήρῃ. ἐκπύεται. μετὰ. ἦγον. δια τοῦ πρῶτου ἐκπύου.*
- 2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....
... εἰς. ἀνωστέρω... ἀναφύεται...
- 3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἡ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
... ἐξ ἀνωστέρω... ἀναφύεται... ἦγον... ἐκπύεται...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..Τὸ ὄργωμα γίνεται καὶ ἐδαμνοῦν νὰ γίνεται
..μέχρι ἐξαρῶν... ὡς ἐκ τῆς περιγραφῆς... α'.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοδαρδές κ.λ.π.) ;

..Γίνεται καὶ ἐδαμνοῦν νὰ γίνεται.....
..ὡς λωρίδες (δηλ. ἐξαρῶν).....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά) ; μὲ αὐλακιάν ;

..Μὲ αὐλακιάν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιητῇ ἄροτρον ;

..Οὐδαμῶς.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὄνι : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. Τὸ ὄργωμα γίνεται ..

...καθέτως, ὡς ὑπομνησθέν. βάθος ..

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... *εἰς... οἰονδηται... ὀργωμα...*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Διὰ τὴν σποράν. ἐγίνοντο...*

καὶ ἐξανομοῦναι. νὰ γίνονται. ἑρῖα ὀργώματα...
καὶ ἀναγόμενα τοῦ ἔδους. πῶς. σποράς...

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... φύτευμα καὶ ὀργώματα...

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

ἐν ἔτει. ἔπειτα. ἔπειτα. ἔπειτα. ἔπειτα...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Διὰ τὴν καλλιέργειαν. ἔπειτα...*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. *τὸ δισάκι*· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Ἀρμενοσκορπίται...*

κατὰ τὴν σποράν. ἑρῖα. τὸ. ἐξάνει...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

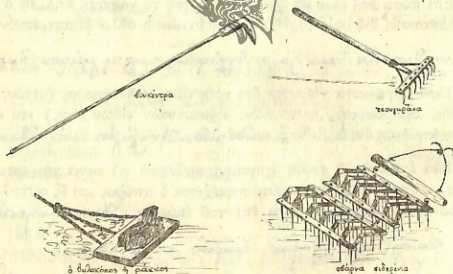
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλει-
ψειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον
τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Δια. κωδράς*

Ξύστρας .. ἢ *ἡς* *πορηδεύεται* *εἰς* *τὸ* *ἐν* *ἄκρον* ..
τοῦ *βουκέντρου* .. *ἔχον* *λεπτομίαν* .. *ὡς* *ἡς* *πὲ* ..
Λαπατίρι .. *ἔχον* *λεπτομίαν*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνι-
σμα, διβόλισμα); *Ο. Χλ.*

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα,
τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων
περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχε-
διάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχε-
διάσματά τινων ἐκ τούτων).

... τὰ γάρ *τοῦ* *ἀγροῦ* *ἡ* *δὲν* *ἔχον* *ὀργωνῶν* *εἰς* *τὴν* *θέσιν* *τῶν* *ὡς* *ἄνω* *1-3* *ἐρωτημάτων* *περιγραφῇ* *ἐκάστου* *ἐν* *χρήσει* *ἐργαλείου* *καὶ* *νὰ* *παρατεθοῦν* *σχε-*
διάσματα *ἢ* *φωτογραφίαι* *Παρατίθενται* *ἐνταῦθα* *ἐνδεικτικῶς* *σχε-*
διάσματά *τινων* *ἐκ* *τούτων* *...*

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

Διὰ τὸ ἐνέχυρον καὶ ἐνέχυμα καὶ ἄλλοι ἢ τὰς...
κλήρον χρησιμοποιοῦνται ἢ τὰς τὰς < μόνιμα τερμινά
... ἐνέχυρος... >

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

... Οὐδὲν... βοήθειαν τὸν ζευγολάτην... ..

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

Διὰ τὴν χωράφια δαφνίων ἐκαλλιεργοῦντο καὶ ὕδατος...
... καὶ ἐνέχυρον καὶ ἐνέχυμα καὶ τὰ χωράφια
ἐκτελεῖται τὰς ἐργασίας... ..

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά. ...

... εἶναι... ἐκαλλιεργοῦνται... ..

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ...

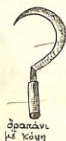
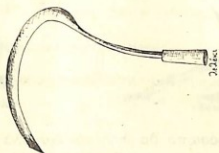
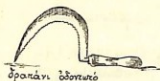
... ἐφυτεύοντο... καὶ ὕδατος... ..

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) Μ.ι. τὸ δρεπάνι.
ὡς. ὡς. τὸ. χ. ἔκμα. ἑκατοντάκων.

Ἐὰν ᾦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ὡς. ὡς. δρεπάνι. ἐκχρησιμοποιεῖται. καὶ. χρεῖ-
σιμοποιεῖται. χρεῖ. ἐκχρησιμοποιεῖται.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). ὡς. ὡς. ὡς.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὀμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσατε αὐτήν).

Ἡ. λεπίς. ἢ. ὀδοντωτὴ. τὸ. δρεπάνι. ἢ. τὸ. ὡς. ὡς. ὡς.
ὀδοντωτὴ.

4) Πῶς ἦτο κατέσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἡ. χειρολαβὴ. ἦτο. ξύλινη. ὁ. σιδηροῦς. σκελετός.
τὸ. δρεπάνι. ἦτο. ξύλινον. ἔκμα. ἑκατοντάκων.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.). *Τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα κατεσκευάζοντο ὑπὸ τοῦ γεωργίου καὶ τοῦ λαοῦ.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.). *Ἡ ἐκριζώσις ὡς καὶ ἡ κοπή τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν ζώων ἐκτελεστοῦντο μετὰ τὴν ἐφευρέσιν τοῦ θεριστικοῦ ἐργαλείου.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Τὰ δημητριακὰ ἐθερίζοντο μετὰ τὸ δρεπάνι ὑψὸς 0,5 μέτρων.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *Τὰ στάχυα ἐλέγοντο ἀποκομμένα.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *Τὰ δράγματα τῶν σταχύων τακτοποιοῦντο οἱ ἴδιοι οἱ θερισταί.*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *Τὰ δράγματα τοποθετοῦντο χωρὶς μαζί, χεριές. Στὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἐστὶν ὁ προσανατολισμὸς τῶν σταχύων.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *τὰ ρολλὰ μαζί δράγματα ὀνυμάζονται.*
... ἐνὸς (τοῦ ὀνυμακίου)

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν ; ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; *τὸ διῆγμα*
ἐλαφρον... περὶ ἐξαποχονδῶν... νὰ τὸ λέναν... ..
οἱ ἐδισκῆται... ἄνδρες καὶ γυναῖκες... ..

2) Πὼς ἡμεῖνοντο αὐτοὶ με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοτὴν (ξεκοτῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν).....

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἐναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; *εἰς τὰς χεῖρας.*
οὐδὲν. ἔφεραν... ἀντίδοτα... εἰς τὴν μέσην... ..
ἔβρισαν... ῥαδιαν... διὰ νὰ μὴν κουράζονται... ..
καὶ τὰ διῆγμα (οἱ γυναῖκες)

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἀρχαὶ τοῦ ἔθιμον, μετὰ τὴν ἄρχην ἢ τὸ ἔαθ-
βαιον νὰ μὴν ἀρχίσουν τὸν θερισμόν.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμόν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. *Τραγουδοῦσαν*.....

καὶ τραγουδοῦν διαφορὰ αὐτοσκεῖνα τραγούδια
ἡθιμικά... εἰς ἐξαίρετον ἰδιωμα.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρόν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον. *Μετὰ τὴν ἐκπληξάν ἡμέραν τοῦ*.....

θερισμοῦ ἄφηναν ἓν μέρος τοῦ χωραφιοῦ,...

ἐκνήθην, εἰς τὴν μέσην γωνίαν αὐτοῦ, ἀντίρ-

στον, πάλιν διὰ τὸ ἄφηναν διὰ τὸ μαγικόν...

τοῦς ἑσθλαῖς.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν ; Τὸ ἑσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;... *Τὸ δέσιμον τῶν*...

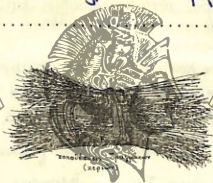
θερισμένων σταχύν ἐγένετο ἀμέσως μετὰ...

τὸν θερισμόν.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὰ δεμάτιασμα πῶν . . . σταχύνων ἐγίνετο . . . ὡς ἑξῆς . . .
 Πορρὰ καὶ ἐράσματα . . . περὶ τὰ δένει . . . (10) ἔτοπο-
 ζιτῶντα . . . τὸ ἐν ἐξί τοῦ ἄλλου . . . κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυν-
 . . . σιν . . . φάτιστα . . . καὶ ἀνορθῶν ἐγίνετο τὸ δέσιμον .
 . . . αὐτῶν . . . περὶ ἑκατόν . . . ἐν σταχύνων ἀρρηκτικῶν ἐκρηκτι-
 . . . κτηνῶν διὰ καὶ ἐξ ὧν . . . διὰ . . . περιεσώζοντο . . . ἀφ' ἑαυτῶν .
 . . . τοῦτων . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Τὰ δεμάτια . . . ἐν ἐκτετατωμένῳ . . . ἐν ἐκτετατωμένῳ . . .
 . . . μέτρῳ τοῦ ἀγροῦ . . . ἐν τῷ ἐκτετατωμένῳ . . . ἐν
 . . . τῷ ἀγρῷ . . . καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ . . . ἐν τῷ ἀγρῷ . . .
 . . . ἐν τῷ ἀγρῷ . . . καὶ ἐν τῷ ἀγρῷ . . . ἐν τῷ ἀγρῷ . . .

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς *Εἰς ἡμέραν*
...σποράς... ἤρκειν... ἀπὸ τοῦ... 1935... Γίνεται δὲ
...αὐτῇ... τὸν... 24 ἡμέρας...

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν... *Εἰς ἡμέραν... γίνεται καὶ ἐξαγωγή*
... καὶ γίνεται... ἀπὸ τοῦ... ἡμέρας... καὶ γίνεται, μὲ
... σκαπάνην... ὅσον... ἡμέρας... ἵνα... μήχαν, ἢ ἐξω-
... γῆ... γίνεται... μὲ... ἄροτρον...

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι βίκου). Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ... *Διὰ... ἐσυνθίζετο*
... ἡ διατροφή... τῶν... ζώων... κατὰ τὸν... χειμῶνα... μὲ ξηρὰ
... χόρτα, διότι... διὰ... ἐσυνθίζετο... κομίζετο... ἐνταῦθα...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.).
 (Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλωνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Προαιότερον... τὰ δεμάτια συνεντρώνοντο...
...ἐκ τῆς αὐλῆς { ἀγώνιον } τοῦ σπιτιοῦ, ἐκ τῆς
...δύτης... συγκεντρώνονται... εἰς αὐτόν... μέρῳ δι' ὅπου
...τοῦ... κατοικίου.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τοποὺς λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ~~Οὐκ ἔστιν~~

... γινέται... κυρίως { τομὴν διόρθωτος }... ἐκμηματίζε-
...ται... ὡς... μέρῳ αὐτόν... εἰς τὴν μέσην.....

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι; ~~Μὴν... ἀπὸ τοῦ...~~.....

...δ. ἀπὸ τοῦ... αὐτὸν... ἀπὸ τοῦ... ἀπὸ τοῦ... εἰς....
...πρὸς... ἀγώνι.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ~~Τὸ... ἀγώνι... κατασκευάζεται... εἰς....~~.....

...αὐτὸν... αὐτὸν... εἰς... οἰκίας.....

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... *ἑῷ. μίαν.. γέναν. ἀνεργίαν.*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλωνισμα καὶ πότε λήγει ; *Τὸ. ἄλωνι -*
ἔμα. ἄρχεται. ἀπὸ. τῶν. μέσων. Πουλιῶ. μέσων. τῶν. ἡρώων.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) *Τὸ. ἄλωνι. ἔμα. χωματὰ -*

ἔμα. ἀπὸ. προηγουμένων. ἔμα. ἐξιστορίας.

... καὶ. διὰ. νόμον. ἄλωνος.

8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκάστου ἔτους πρὸ τῆς ἐναρξεν τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων). *Κατὰ. τὴν. περίοδον. τοῦ. ἄλωνος. καὶ.*

πρὸ. τῆς. ἐπαλείψεως. αὐτοῦ. ἔμα. ἐ. καθαρισμός...

αὐτοῦ. ἀπὸ. τῶν. γίδων, δίδων. καὶ. ἀνεργίαν

ἔμα. ἐξιστορίας. καὶ. δαρίδων. διὰ. νόμον. ἄλωνος. καὶ. ἀχύρων.

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξιν τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; *Δὲν. ὠρισμένην*

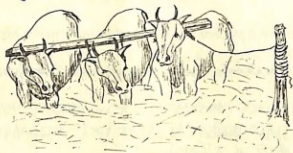
ὠρισμένην. ἡμέραν. καὶ. ὥραν. προετοιμασίας. καὶ

ἄλωνος. καὶ. τοῦ. ἄλωνισμοῦ, οὗτε. καὶ. ἡμέραν. ὠρισμένην

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰοδηΐποτε ἄλλον.

Τὰ δειμάτια . . . ἐπὶ τοῦ ἀγώνισμα . . . ἐγίνοντο . . . καὶ ἱκανοποίη-
νοντο . . . διὰ τοῦ καταπατήσαν . . . αἱ αἰσάντες . . . περὶ τὸν
καὶ νὰ γίνῃ . . . ἡλικιωμένοι . . . ἐξ ἀρχαιοτέρων ἀπορροῶν . . . ἀπὸ τῶν

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιο-
ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

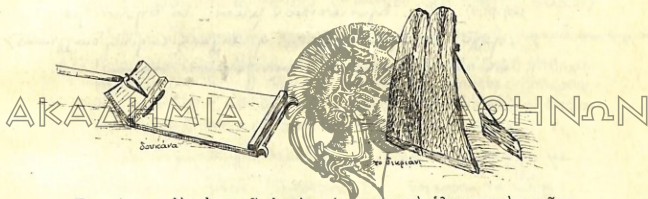
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὑψοῦς δυο-μέτρων (καλούμενος σπηχερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.

.. Τὰ . . . ἀγώνισμα . . . ἐγίνοντο . . . διὰ τοῦ . . . καταπατήσαν . . .
.. καὶ . . . αἰσάντες . . . ἐπὶ τοῦ . . . βοῶν . . . αἰσάντες . . . περὶ τὸν
.. φοντο . . . ἐπὶ τοῦ . . . ἀγώνισμα . . . ἡλικιωμένοι . . . ἐπὶ τοῦ . . .

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ὡς ὡντα
 δὲ οὐκ ἔστιν. ὅτις, ἐν τῷ αἰνέσει. διὰ τοῦ φησὶ. ἡδιστα
 .καταίαν. .αὐτὸν. .προσδίδεται. .ἐν. .ἑαυτῷ. .ὅτις. εἰς
 .καὶ. .ἐν. .αὐτῷ. .ποδ. .ἀντικ. .καὶ. .πρὸς. .ἐν. .ἑαυτῷ.
 διὰ τῶν. .ἡδιστα. .καταίαν. .ἐν. .ἑαυτῷ. .ὅτις. εἰς.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἄλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἄλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἄλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἄλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἄλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρωμηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἄλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἄλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

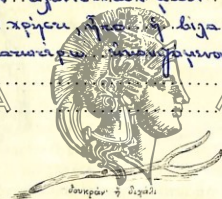
..... Διὰ. .ἀφανίζεται. .τοιοῦτον. .μέσον.

- δ) 'Από ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

10. Εὐχαριστῶς... ἡ ψαλμὴ... αἶψα... 4. γρ. = 5. γρ. ἀρρηκτικῶς
 καὶ διακρίπτει... αἶψα... 3. γρ. γρ. ... ἑὸν καὶ ἐξουσίαν
 τοῦ... αἶψα... ἐξουσίαν...

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): *ἔξ. δλωνιστικὸν κῆρον. τὸ δηδον. ἔξο...*

...ηρα... εν χριστη... βιζα... (ταχυνη διαγραφας)
...ως το... αναγραφας... επισημα...

AKAΔHMA

A O H N n N

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; *Ἡὰ τὰ. ὑπ. διασκευα. κατ. ὁμωνυμ. ὁμωνυμ.*

φι. τὸ δ' ἄρα ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ γένους αὐτοῦ εἰς τὴν οὐρανὴν καὶ
ἐξήλθεν ἐκείνη. καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ κυρίου ἐπέπλησεν τὸν Νώε.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έκντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Δια τὴν ὁδὸν καὶ τὸ κέντρον τῆς ζωῆς καὶ
τὸ δῶνεν. ἐκφραστοῦνται ἡ βανίνα μὴν δ.μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.). *Τὸ κοπάνισμα ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι, διὰ αὐτὸν, φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.*

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπύλο διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ ἀμυροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; *Ἔ.δ. ὅντων. ἰσχυρῶν. ἡρώδ. ἰσχυρῶν.*

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου.; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχυῶν; (Περιγράψατε λεπτο-
μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους,
παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) Οἷ. εἰσώκειτο
ῥευστὸν ἐκδοκτο. ἐκ τοῦς ῥῆς. αὐτῆς. ἐπὶ τοῦς ῥεοδραστητῆς
ἢ κῆρας. ἀφῆκετο καὶ. 10:15. εἰσώκειτο. ῥεοδραστητῆς
ῥεοδραστητῆς. αὐτῶν. σταχυῶν. εἰς τοῦς ῥεοδραστητῆς.
αὐτῶν καὶ ῥεοδραστητῆς:.....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; *Ἐτραγουδοῦντο διὰ τὸν ρυθμὸν εἰδικὰ τραγούδια, ὡς καὶ δίστιχα...*

- 23) Πότε το πρώτον έγινε χρήσις αλυσωτικής μηχανής εις τὸν τόπον σας.
Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς). Αἰ. 1^η πρώτη χρήση
ἀρχὴ πρῶτος ἀμνημονεύεται ἔτη τοῦ 1952...

β'. Δίχτισμα

- 1) Πώς λέγονται οι άλωνισμένοι στάχυες, ετοιμασμένοι δια τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ: λειῶμα, ἐν Κρήτῃ: μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην: θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον: δικριάνι, ἀλλαχοῦ: δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Πρὸ τοῦ λίχνιματος. οἱ ἀγωνισμένοι. ἐστῆκεν (συμβαίνει). ἔκαστος πο. καὶ διὰ τοῦ... παραφρασεῖς (συγινεῖ). καὶ διὰ τῆς γονιφείας (συγινεῖ).*

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο. *τὸ ἐκίμα τοῦ...*

*σωροῦ... ἔσται. ἐξημέρες., καρφώνεται διὰ ἐξ? αὐτοῦ τὸ...
 . φτιάει {νομ. γουρῖτα. } ,

*

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. *ἐνυψών τοῦ ἀνέμισμα...
 ἐξίκετο. μετὰ καρφῆς, ἐκτὸς ὅταν δὲ καρφὸς ἐρρῶντο νά...
 ἀποχωριῶν. χυλῶν, τοῦτο ἐξίκετο. μετὰ γὰρ γουρῖτα.....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει): ἄνδρας, γυναῖκα; εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ;
*... ἡ ἐργασία αὐτῆς τοῦ λιχνισματος, ἢ τοῦ ἀπαιτήσεως...
 ... πῶς... ἢ... γυναικός... ..*
- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρά τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται: κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ;
*... τὰ χονδρά τεμάχια... πῶν σταχῶν... γίνονται λιχνιστῶν...
 ... ὁ ἀποχωριζόμενος καὶ καρπὸς ἀπὸ τὰ χονδρά τεμάχια... γίνονται... διὰ τοῦ λιχνισματος... ..*
- 5) Πῶς γίνεται ἡ ξεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο; πῶς λέγεται; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολόννεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο ... *Ἡ... ζωῖς (μακ. δέμημα). τῶν. ζῶων. ἔφι-
 .κτο. διὰ τὰ δώτερον. ἀζώνεμα, ἀμοῖες, λευκὰ. τὰ...
 .σφ. δ. ταν... τοῦτο. ἐκνήθιστο. τὰ χιττα. διὰ τὰ....
 .ἀζώνεμα... τὰ. εἰπου, τῆς. κερδῆς. καὶ. τῆς. βρύτης...*

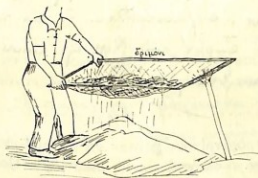
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

*.. Διὰ τὰ... ἀνέμισματος... Πρὸς τούτοις. ἡ. χιττα. .
 .αργεμοσφαιδία. κούκινον. . γι. διαφορῶν. ἐφ' αὐτῶν. ἀφ' αὐτῶν.
 .δριμόνι. ὅμως. διὰ τὴν ἄρσιν. ἡ. κούκινον. κερδῆς.....*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνόμενων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σάρωθρον, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κόσκι-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

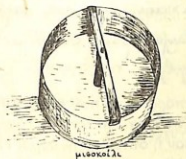
ΑΘΗΝΩΝ

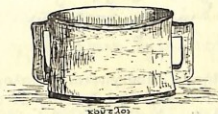
νων μὲ ὅπας διαφορῶν μεγεθῶν π.χ. μὲ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Ἰδιόειρο . ἡρὰ τοῦ ἀγνέμεντος . ἑκάδ . μετὰ τὸ ἀγνέμεν
οὐδὲν . Ἰδιόειρο . τὰ συνηγεμένα δόματα τοῦ δωμα-
τιοῦ . ἑξ ἰδιόειρον . μίρος , ἀγνέμεντο χωρεστά

μυσοκοίλι

κούτελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἐλεονιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ἡ παραγωγή ἀρδευμένα δὴ τοῦ γιγλίου . . .

ἑκάδ . δοχίον . ἡρὰ τοῦ γιγλίου . ἑξ ἑνὸς δοχίου
δοχίον . ἑξ . κανίον . ναινῶς . ἀμάρω γερομένη

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον; *Τὸ ἄκυρον ἀποζητῶν προφητ. διατὰ
 ἴδω... ἀποδυναμύεται... ἐκ τῆς... ἀκυρότης... ἀλλήλων... πρὸς οὐκείας;
 ἢ αὐτῇ διὰ αὐτῆς ἤτο... ἀνέδω... διὰ... ἐξουσίας...*

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεταί) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα;...

*Ἡ διαλογία ἐγίνετο καὶ γίνεται πρὸ τοῦ θερισμοῦ.
 διὰ τῆς ἐξουσίας... τῶν... μαρτυρίων... ἐκατέρωθεν...*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ;..

Ναί.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα της; ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον; *Τὸ σχῆμα της ὡς ἐν τῇ*

*ἀνα... ἱ. καὶ φυλάσσεται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον μέχρι τοῦ
 νέου θερισμοῦ.*

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 'Ιουνίου (Κληδόνου), 'Αποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ 'Ιούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

*...Τὸ ἀναμα φωτιᾶς... εἰς τὸ ὑπαιθρον... γίνετ-
 ...ται... κατὰ τὰς παραμονὰς... Χριστουγέννων...
 ...αὐτῆς... ἡρωτοχρονιάς...*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος; *Τὴν...
 ...παραμονὴν... τῆς... ἑορτῆς... περὶ τὴν... 8ην... μην... ἐκκλησίας...
 ...εἰς τὴν... ἡρατρίαν... τοῦ... κυρίου...*

- 2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

Πουτηρίτια {μου..φωτιά..χνείματος..}

- β'. 1) Ποιοι ἀνάπτουν τήν πυράν παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος ἄλλος ;...

..ἐκνήδω..αὐτ..πυράν..ἀνάπτειν..ήρειωμένοι.....
..χνάινει..βυθίζονται..ὕψος..χελιδίνων.....

- 2) Ποίος ή ποιοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; "Αν ναί, ἀπό ποῖον μέρος ;

..ἔκαστος..φύρα..τὰ..πυράν..ξύλα..ἀπό..
πό..ἐρηκεται.....

- 3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..Πορροί..μαζί..ἐν..αὐτῇ..ἐναμνίας {μαχαρά}
..φύρα..πό..πυράν..ξύλα..καί..τὰ..ἐκπρότερον
..ἐπὶ..ὕψους..πυράν..ἐν..πυράν..ἐκπρότερον..
..κα..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον.....

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα.....

..Κατά..τὴν..διαρροίαν..τῆς..πυράς...ἐκπρότερον..
..διάφορα..ἐκπρότερον..ἐν..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..
..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..
..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον.....

- 2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..
..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..
..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..
..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον..ἐκπρότερον.....

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Κατὰ τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων καὶ ..
 .. τοῦ τῆν .. τῆν .. ἐξ .. ἐξ .. οὐρανῶν .. οὐρανῶν ..
 .. αὐτῶν .. αὐτῶν .. αὐτῶν .. αὐτῶν .. αὐτῶν ..
 αὐτῶν .. αὐτῶν .. αὐτῶν .. αὐτῶν .. αὐτῶν ..
 καὶ αὐτῶν καὶ ἀνάγειν ἀρχίζον καὶ τραγουδοῦν ..
 διάφορα τραγούδια ἐνδὲ εἰς παραμύθιον νὰ γῇδον
 ὅταν αὐτὸ τὴν φωνήν

Εξηγησιὶς 2. Παύλος, Διδάσκαλος. Εὐαγγέλιον
 αὐτῶν γίνετο ἀπὸ 23-12-1969 ἕως 8-2-1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ε. Π. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

§ 2ης 1. Ερώτας 3. Πρώτου μέρους. Η πληροφορία αβελότα παρακιν-
 ται ως το Ερωτηματολόγιον γραμμών Ερωτήτων Ενεργήσαν και πατεράδων
 υπό πολλών προσώπων. Εν τούτοις εντός 55-58 ετών και εντός
 ηλικίας ένω των 65 ετών. 63 ατόων υφίστανται Ερωτήσαν ως προς και τίσσας
 κάδους ως το Δημοτικόν Εσχέον, οι ηγέται όμω έκαν ταχώς άγράμματοι και
 μη γνωρίζοντες την Ελληνικήν. 65 εν τούτοις υπήρξαν πληροφορίες εν τού-
 τω των ατόων, Ερωτηματολόγιον Εβελότας Διευκρίνισ. Αλλά ένω ποσόν
 ως το Ερωτηματολόγιον Ανταράχ το Στοματιώνημον του ένε μένον εν τούτοις
 ήτοι του Παλαιωνίου Διευκρίνισ του Αβελότας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ημερ. 23
Αριθ. Διεκτ. 13

Προς

Εν Χίερον Έρωτης τῆς Ἑλληνικῆς
Γραφίας τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν
(Ἀναγνωστοῦ 14. 2. 1969)

(Διὰ τοῦ κ. Ἐργαζοῦ Διανομῶν
Ἐκδόσεων Ἀθηνῶν).

Εἰς Ἀθήνας

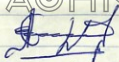
Ἀποδοχῇ

Ἐργατοῦ τῆς Ἑλληνικῆς
Γραφίας καὶ κατ'ἑξῆς τῆς
Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 12. 2. 1970
ἡμερ. 1.

Λαμβάνω τὴν τιμὴν καὶ ἐκδοτὴν διὰ
ἐνημέρωσιν Ἐργατοῦ τῆς Ἑλληνικῆς
Γραφίας καὶ κατ'ἑξῆς τῆς
Θεσσαλονίκης διανομῶν ἐνημερωμένων.

Ἐκδοτὴς

Ο Διανομὴ τοῦ ἔργου

Ἐργατοῦ τῆς Ἀκαδημίας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ